

TIBBİ UYGULAMALARDA TÜKETİCİ HUKUKU: ÜÇ KARAR ÖRNEĞİ

(Poster Bildiri)

Yakup Gökhan Dođramacı¹, Zerrin Erkol², Fatmagül Aslan³

¹ Gaziemir Nevvar Salih İşgören Devlet Hastanesi, İzmir

² Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu

³ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Birimi / Çocuk İzlem Merkezi, Antalya

AMAÇ

Çalışmada; 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında, tıbbi uygulamalardan kaynaklanan uyuşmazlıklarda tüketici hukukunun uygulanmasına dair örneklerin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

TÜKETİCİ İŞLEMİ

6502 s. Kanun'da "*Tanımlar*" başlığı altında *hizmet, sağlayıcı, tüketici ve tüketici işlemi* gibi kavramlar açıklanmıştır. *Tüketici işlemleri* genel olarak, hizmet piyasalarında ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketici arasında kurulan eser ve vekalet dahil her türlü sözleşme ve hukuki işlemi işaret etmektedir.

Yargı içtihatları ve doktrinde, tıbbi uygulamalar sırasındaki hekim ve hasta arasındaki sözleşme ilişkisi genel olarak vekalet veya eser sözleşmesi çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu halde hekim ve hasta arasındaki hukuki ilişkiyi tüketici işlemi kapsamında değerlendirmek ve uygun düştüğü ölçüde 6502 s. Kanun hükümlerini uygulamak gerekir.

KARAR ÖRNEKLERİ

Yargıtay Kararı

"6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesine göre tüketici; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı Kanununun 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa tüketici mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür.

Somut uyuşmazlıkta, 6502 sayılı Kanununun 3/K - L maddeleri dikkate alındığında doktor hasta hizmetinde, teşhis, tedavi, hekim kusuru, vekalet ilişkisi kapsamında değerlendirilmekle, hastanenin ise Borçlar Kanunu kapsamında adam çalıştırmanın hukuksal sorumluluğu çerçevesinde uyuşmazlık bulunduğu, aynı Kanununun 73/1 maddesi uyarınca tüketici mahkemelerinin belirtilen ihtilafın hallinde görevli...”¹

Tüketici Hakem Heyeti Kararları

1- Olayın Özeti :“Tüketici 04.04.2015 tarihinde doktorunun yönlendirmesi ile ilgili göz merkezine gittiğini ve 240,00 TL ücret ödeyerek doktorun istediği ölçümleri yaptırdığını, ancak yapılan ölçümleri doktoruna götürdüğüne bunların istenilen ölçümler olmadığını belirttiğini, bunun üzerine ilgili firmaya gittiğini, hatalarını kabul ettiklerini, ancak geri ödeme yapamayacaklarını söylediklerini...”

Karar:“...tüketicinin talebi doğrultusunda 240 TL'nin iadesine...”²

2- Olayın Özeti: “Tüketici dilekçesinde; ...2600 TL bedel karşılığında sözleşme imzalayarak saç ekimi yaptırdığını, ancak ilk ektirmeden sonra 3 ay uyuyamadığını, daha sonraları ise baş ağrısı çekmeye başladığını...”

İnceleme ve Karar: Yapılan incelemede hizmet sözleşmesi yapıldığı ve sözleşmede 4000 kök saç ekimi karşılığında 2600 TL bedel ile anlaşıldığı anlaşılmıştır. İstenilen bilirkişi incelemesinde “saç ekim tedavisinin yeterli etkiyi göstermediği, ...saç ekildiği söylenen başın üst bölgesinde sonuç alınmadığı...” görüşü üzerine tüketiciden alınan 2600 TL'nin iadesine karar verilmiştir.³

DEĞERLENDİRME

Kararlardan görüleceği üzere Yargıtay; doktor ve hasta arasındaki ilişki ile teşhis, tedavi ve hekim kusurunun vekalet sözleşmesi kapsamında değerlendirildiğini belirtmiştir. 6502 sayılı Kanun'a göre vekalet sözleşmesinden kaynaklı uyuşmazlıkların çözümünde görevli mahkemenin, tüketici mahkemesi olduğuna işaret etmiştir. Böylece, tıbbi uygulamalardan kaynaklı hekim ile hasta arasındaki ilişkide tüketici hukukunun uygulanacağı sonucuna varılmaktadır.

Tüketici hakem heyetleri ise; hasta ve hizmet sağlayan kişiler arasındaki ilişkinin nitelendirmesini yapmadan, ayıplı hizmetin varlığını kabul etmiş ve tüketici hukuku çerçevesinde hizmet bedelinin iadesine karar vermiştir.

SONUÇ

¹ 20.H.D. 2015/11458, 2015/9544, K.T.16.10.2015

² Kartal Kaymakamlığı 2. Tüketici İlçe Hakem Heyeti, K.T.: 27.01.2016,2015/9481

³ İstanbul İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığı K.T.:13.04.2015, 2014/8201

Verilen örneklerde; gerek yargı makamları, gerekse idari organlar tarafından hasta ile hekim arasındaki tıbbi uygulamalardan kaynaklı uyuşmazlıkların tüketici hukuku çerçevesinde değerlendirildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici, tüketici işlemi, tüketici mahkemeleri, hasta, hekim, vekalet sözleşmesi.

Kaynaklar:

DOĞRAMACI, Yakup Gökhan. “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun Kapsamında Hekim ve Hasta İlişkisinin Değerlendirilmesi”, Adli Bilimciler Derneği II. Sağlık Hukuku Kongresi (Gaziantep 23-25 Nisan 2015), Seçkin, Ankara, 2015, s.399-400.